

I trekket !

MEDLEMSBLAD FOR GJØVIK SJAKKLUBB Nr. 1/2000 12. årgang

Kjære leser!

Et par sjakkvelder og Gjøvik Grand Prix gjenstår når dette skrives. Sesongen sett under ett har forløpt normalt med et aktivitetsnivå som synes å passe de fleste. Men det er hyggelig å konstatere at klubben rår over medlemmer som også er aktive utad, endog i turneringer utenfor kretsen.

Fjorårets klubbmester, Jan Elvebakk, har forlatt Gjøvik, men nye medlemmer har dukket opp. Vi ønsker Rune Johnsen og Kurt Hetland velkommen. I tillegg har Magnus Nordling og Finn Krokeide tatt spranget over fra "barnesjakken".

Medlemstallet er faktisk relativt stabilt, og det innebærer at Gjøvik SK fortsatt hører til de største sjakkklubbene i Innlands-Norge.

I trekket fikk løfter om flere bidrag til denne utgivelsen, og Sverre Haug og Carl-Christian Aarnes fortjener takk for å ha gjort sin plikt. Likevel blir nok klubbavisen tynn også denne gangen. Vesentlig stoff mangler: Rapporter og resultater fra turneringer (både klubbturneringer og andre, for eksempel KM og Østlandsserien) og "barnesjakken" (Bjarnesjakken?) – Litt stoff om klubbmesterskapet og vårturneringen foreligger.

Sjakkspalten i OA ble opprinnelig skrevet av Per Skogli, men nå har Carl Chr. Aarnes overtatt. Dermed kan også Internett-stoff for alvor sies å ha begynt å prege spalten!

Årsmøtet forløp nesten søvndyssende rolig. Oppmøtet er ellers sjelden imponerende og var det heller ikke i år. Det står ingen lang kø av kandidater til de forskjellige vervene. Dermed blir det de gamle traverne som traver videre.

Ferskest i styret er **Per Skogli** (sekretær), som trolig snart kan avlaste/supplere Vegard som turneringsleder.

Bjørn Bergersen (gjenvolgt kasserer) er også en slags finansminister, som har skaffet klubben betydelige bingoinntekter nylig. Av den grunn er det besluttet å skeie ut med god bevertning på avslutningskvelden 8. mai. Møt opp til lynsjakk, god mat og premieutdeling!

Vegard Steen (turneringssjef og materialforvalter) fortjener også honnør. – ikke bare som turneringsorganisasjon, men som *vaffelsteker*. I virkeligheten spiller Vegard ethvert parti med handikap, for det å skulle konsentrere seg om spill og vaffelsteking samtidig er sannelig en enerverende kunst. (Mon tro om ikke mange poeng er gått tapt underveis?)

Sistemann i styret, **Bjarne Gjørvad**, er klubbens store organisator. Foruten å ta seg av "barnesjakken" med tilhørende turneringer og reisevirksomhet er han primus motor for **Gjøvik Grand Prix**. (I parentes skal det nevnes at årets arrangement må flyttes til klubbens ordinære spillested da Gjøvik kommune, i suveren forakt for avtaler, har overlatt lokalene i rådhuset til andre.)

Klubbmesterskapet framstår fortsatt som klubbens viktigste turnering innad. Men det står ikke til å nekte at kvaliteten på mesterskapet er lavere enn det var for ti år siden. Den gang var det flere deltakere med rating over (og like under) 2000 i mesterklassen. Deltakerantallet er heller ikke større enn at vi klarer oss med én klasse.

Vårturneringen ble i siste liten (for ikke å si på overtid) besluttet avvirket etter gammel oppskrift (bl.a. med rating). Når dette skrives, ser det ut til at **Sverre Haug** skal gå i mål som vinner. Han har hatt "god glid" i lengre tid og virker ustoppelig.

Carl Chr. Aarnes: Sjakkur til Porsgrunn

Jeg (Carl-Christian Aarnes) og Per Skogli dro til Porsgrunn for å delta i Porsgrunn Grand Prix 2000.

Vi reiste med tog fra Gjøvik til Oslo og deretter til Porsgrunn.

Dermed fikk vi en total reisetid på rundt 5 timer, så naturlig nok var begge rimelig slitne når første runde ble satt i gang på fredag. Jeg tapte første runde, selv om de nokså overfladiske analysene utført etterpå viste at motstanderen min også hadde gjort noen feil som kunne ha gitt meg vinst.

Det var gratis overnatting i kjelleren under spillelokalet hvor man kunne benytte medbragt sovepose og liggeunderlag, når man ikke er vant med å sove under slike forhold ble det derfor heller ikke altfor mye søvn før andre runde på lørdag som begynte klokken 10.00. I Denne runden møtte jeg Rolf Haug som jeg tidligere bare hadde spillt mot i en hurtigsjakk turnering. Rolf Haug har en typisk aggressiv spillestil som ofte gir meg problemer, men han mangler nok noe posisjonell forståelse og det ble 1 poeng til meg.

Per hadde lett motstand i de 2 første rundene, og sikret 2 poeng greit deretter ble det noe tøffere men hadde det ikke vært for at det ble lite tid igjen hadde nok Per fått flere poeng. Stort sett var det en grei turnering med en tidligere gjøvikspiller Hans Olav Lahlum som dommer, og det var med hele 60 deltagere, hvorav 30 i gruppe A og 30 i gruppe B.

I klasse A deltok mange gode spillere med rating over på over 2000, og det var intressant å gå og se på en del av disse partiene.

Poengmessig så er jeg rimelig godt fornøyd selv om jeg ikke oppnådde mer enn 2 av 5 mulige poeng, men med tanke på at motstanderne jeg tapte mot hadde rating fra 1250 og opp til 1450 er det forsåvidt greit. Min plassering ble dermed en 22.plass mens Per gjorde det noe bedre med 3,5 av 5 poeng og kom på en 6 plass i gruppe B, og fikk dermed bokpremie.

Noen tanker om flaks og uflaks

Går det an å ha flaks (respektive uflaks) i et spill som sjakk? Mange avviser tanken uten videre: det er dyktighet som avgjør utfallet av et parti. Den gamle verdensmester Jose R. Capablanca sa riktignok: Det er bedre å være heldig enn å være dyktig.

Når en lavt ratet spiller en sjelden gang kan klare å ta skalpen til en stormester, er det mulig å forklare det med ukonsentrert og slapt spill av den presumptivt sterkeste. Og riktignok, uvegerlig vil en spille med mindre glød og oppmerksomhet når en møter en antatt svakere spiller. Men dermed står en også i fare for å rote seg opp i stillinger som det ikke er mulig å redde seg ut av – selv for den glupeste.

Det danske supertalentet Erik Andersen var før krigen så suveren i det nasjonale miljøet at han kunne tillate seg det meste. Åpningsteori brydde han seg ikke om; han spilte 2-3 åpninger, stort sett på samme måte nesten hver gang, og stolte på at motstanderen før eller siden ville gjøre et feiltrekk, og så var det bare å slå til. Ofte var stillingen kliss remis etter la oss si 40 trekk, men Erik spilte videre og oftest lyktes han.

Et fenomen som kan tas med i denne forbindelse, er sjakkblindhet. Det kan ramme selv den beste. (Var det Bronstein eller var det Petrosjan som satte dama rett for slag i et ordinært turneringsparti?) Iblant kan en såkalt vunnet stilling gå tapt på et blunk pga. en banal overseelse. Uflaks – eller manglende dyktighet?

Uansett bør en som taper pga. et idiotisk trekk, være real nok til ikke å la forbitnelsen gå ut over motstanderen. God sportsånd tilsier tvert imot at han gratuleres med seieren!

Til slutt et sitat av Miguel Najdorf (etter å ha tapt et parti): Se på meg, jeg ler, jeg spøker – og jeg kommer ikke til å få sove i natt!

Forslag til høstens terminliste :

1. Hurtigsjakk- cl. handikapturnering:	August:	22	29		
		5			
2. Høstturnering:	September:	12	19	26	
(Uts. partier etc. etter 5. runde)	Oktober:	3	10	17	24
		31			
3. Klubbmesterskapet:	November:	7	14	21	28
(12.12.: Hengepartier, uts. partier)	Desember:	5	12		
4. Juleavslutning med klubbm. i lyn		19			
5. Klubbmesterskapet (forts.):	Januar:	9	16	23	
6. ÅRSMØTE:		30			

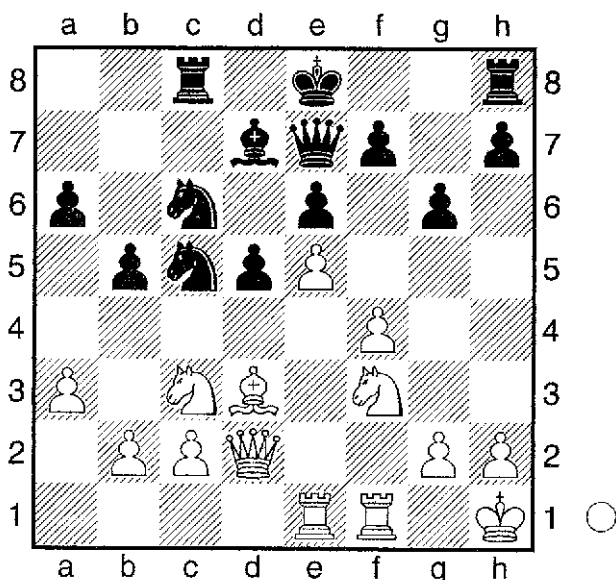
PARTIAVDELINGEN

Noen av partiene/stillingene er spilt igjennom på programmet Fritz 6. Dette er årsaken til at det benyttes amerikansk notasjon. For den som ikke er fortrolig med betegnelsene, skal opplyses følgende: **Q**=dronning, **R**=tårn, **B**=løper og **N**=springer.

KLUBBMESTERSKAPET 1999/2000

Hvit: Sverre Haug Svart: Zlatko Korica

1.d4 Nf6 2.Nf3 d5 3.c4 c6 4.Nc3 g6
 5.Bg5 Nbd7 6.e3 Bg7 Stillingen er en slags
 kombinasjon av Nimzo-indisk og Slavisk
 dronninggambit. 7.Rc1 Qa5 8.Bxf6 Nxf6
 9.Bd3 dxc4 10.Bxc4 Ne4 11.0-0 Nd6?!
 12.Bd3 0-0 13.a3 Rd8 14.Nd2 Be6
 15.Nce4 Qd5? En feil med katastrofale følger,
 som forteller at Zlatko nok ikke er i sin beste
 form for tiden. 16.Rc5! Qa2 17.Qc1
 Dronningen kommer ikke ut Nxe4 18.Bxe4
 Hvis 18. Sxe4 kommer dronningen ut via b3 f5
 (Litt bedre er muligens: 18. – b6 19.Txc6 Tc8
 eller 19.Tc2 Lb3. AV) 19.Bb1 Qa1 20.Bxf5
 Qa2 21.Bb1 Qa1 22.Qc2 Eller: 22.Dc3 med
 trusselen 21.Lxg6 Da2 25.Lb1 Da1 26.Lxh7 og
 dronningen faller. Kh8 23.Nb3 Bxb3
 24.Qxb3 e5 25.Be4 Qxf1+ 26.Kxf1 exd4
 27.exd4 Bxd4 28.Rc1 Oppgitt

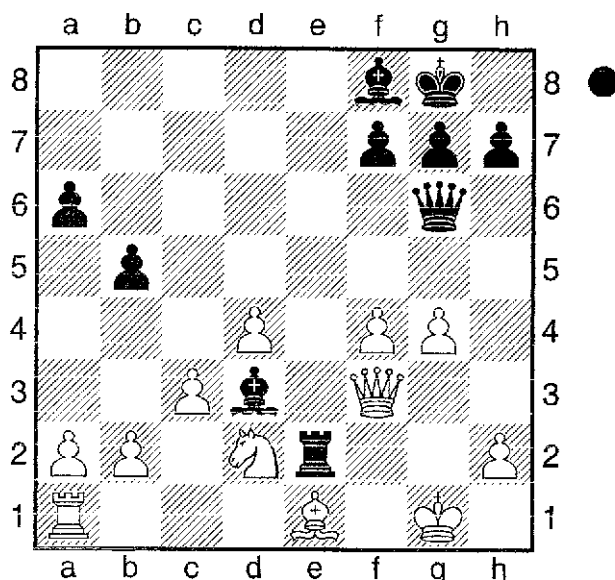
Hvit: Arne Vik Svart: Zlatko Korica
 Stillingen er oppstått i et fransk part. Nå må et
 eller annet skje. 16.f5!? gxf5 17.Bxf5 Kd8
 Alternativer er 17.– b4 eller d4. 18.Bh3 Kc7
 19.Ng5?! Fristende, men trolig er Df4 eller b4
 å foretrekke Rcf8 20.b4 Nb7 21.a4?! bxa4
 22.b5 Nb8 23.bxa6 Nxa6 24.Rb1 Nac5
 25.Qf4 Nd8 26.Nf3 Nc6? 27.Nb5+
 Fritz holder Sxa4 for å være best Kd8 28.Nd6
 f6 29.Qe3! Na6 30.Rb7?! Som Zlatko riktig

påpekte etter partiet, er Tb8!! vinst! 30. –
 Scxb8 31 Db6 Sc7 32.Dxb8 d4 31.Nxd4 fxe5
 32.Nxc6+ Bxc6 33.Nf7+ Rxf7 34.Rxf7 Qd6
 35.Qb6+ Kc8 36.Bxe6+ Qxe6 37.Rb8+
 Og matt følger.

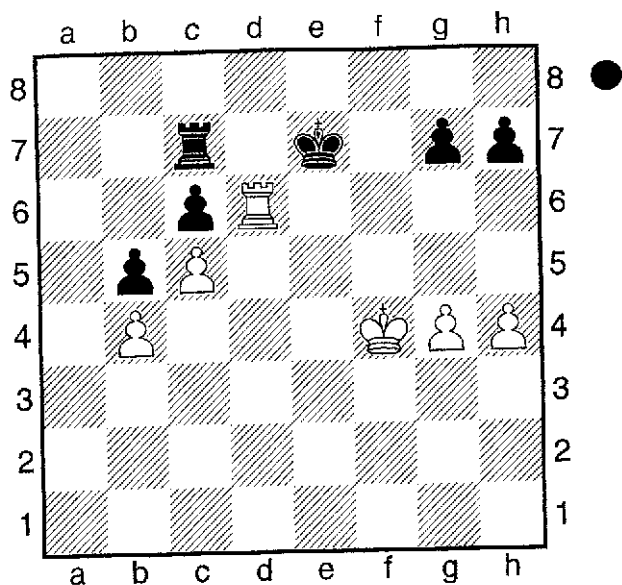
Klubbmesterskapet, 4. runde
 SPANSK (Marshallgambit).

Hvit: Kurt Hetland Svart: Arne Vik

1.e4 e5 2.Nf3 Nc6 3.Bb5 a6 4.Ba4 Nf6
 5.0-0 Be7 6.Re1 b5 7.Bb3 0-0 8.c3 d5
 (Innleder den litt dubiøse gambiten) 9.exd5
 Nxd5 10.Nxe5 Nxe5 11.Rxe5 c6 12.Bxd5
 cxd5 (Vanligst er 12. d4 Ld6 13. Te1. Når hvit
 velger Lxd5, er 14.Te3 teoritrekket) 13.d4
 Bd6 14.Re1?! Qh4 15.g3 Qh3 16.Qf3 Bf5
 17.Qxd5 Rae8 18.Bd2 (Hva nå? Svart har
 gitt bort to bønder, og det er ikke innlysende
 hva kompensasjonen består i. Hadde jeg
 kunnet min teori, skulle jeg ha fortsatt med Lf4.
 Derfor var 14. Te1 tvilsomt. Jeg vurderte Lf4 i
 noen sekunder, men så ingen trusler. På gxf4
 følger: Txe1 20. Lxe1, Dg4 21. Kh1 Dd1)
 Rxe1+ 19.Bxe1 Re8 20.Nd2! (Dekker alt!)
 Re6 21.Qa8+ Bf8 22.Qg2 Qh5 23.f3 Bd3
 24.g4 Qg6 25.f4 Re2 26.Qf3

(Nå er rådyr gode. Det truer 27.f5 med
 offisersgevinst) h5! 27.h3 hxg4 28.hxg4
 Bd6 29.Qa8+ (Kanskje var Td1 spillbart?)
 Kh7 30.Qf3 Kg8 31.Qa8+ Remis

Hvit: Sverre Haug Svart: Arne Vik (6.r.)
 Dette er stillingen etter hvits hemmelige trekk Td6. Materielt er den lik, men svart er dømt til passivitet. Sverre mente hvit vinner uansett hva svart finner på, og har sannsynligvis rett. **41...Kf8 42.Re6 Kf7 43.Rd6** På Ke5 følger Te7, og etter T-avbytte er det remis **Kf8 44.h5 Rf7+ 45.Ke5 Re7+ 46.Kd4!** 46.Te6? Kf7! med remis. **Rc7 47.g5 Ke8 48.h6 gxh6 49.Rxh6 Rg7** Det nytter ikke med noe annet heller. Nå vinner antakelig også 50.Txc6 Txg5 51.Tb6 **50.Ke5! Ke7 51.Kf5 Rf7+ 52.Kg4 Kd7 53.Rd6+ Kc7 54.Kh5 Rg7? 55.Kh6 Re7 56.Rf6 Kd7 57.Rf8 Ke6 58.Rh8 Kd5** Bedre er ikke 58.Kf5 Txh7 59.Kxh7 Kxg5 60.Kg7 og hvit kommer først til mølla. **59.Rxh7 Re4 60.g6 Rxb4** Svarts plan er å ofre T på g-bonden og satse på egne bønder, men ... **61.Kg5! Rb1 62.Rh5!** Jeg hadde satset på 62.Th4 Tg1 63.Tg4 Ta1 (g7 64.Ta8) **Kxc5??** Eneste håp er Ke6 (g7 63.Kh6 Kf6) **63.Kf6+** med lett vinst

Klubbmesterskapet 1999-2000

Resultatliste:

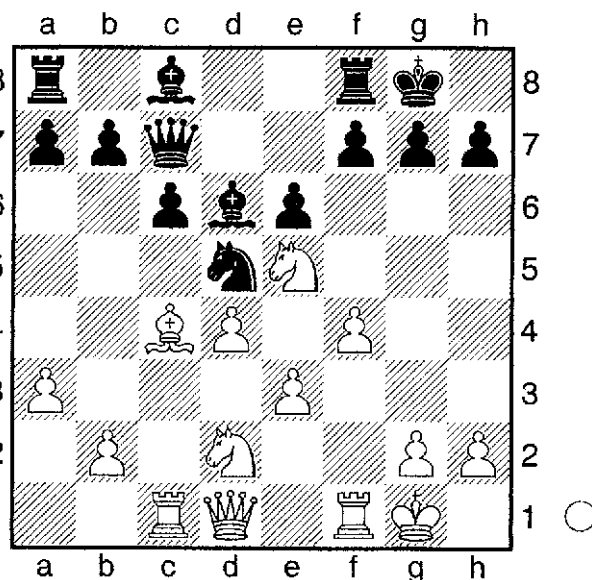
- 1) Arne Vik, 7,5
- 2) Zlatko Korica 7
- 3) Kurt Hetland 6,5
- 4) Sverre A. Haug 6
- 5) Per Skogli 5,5
- 6) Rune Johnsen 5
- 7) Vegard Steen 5
- 8) Sven Michelsen 4,5
- 9) Odd Ridal 4,5
- 10) Harald Rudlang 4,5
- 11) Bjørn Bergersen 4
- 12) Odd Elvesveen 4
- 13) Magnus Nordling 3,5
- 14) Carl-Christian Aarnes 3
- 15) Ernst Trolle 3
- 16) Markus Herberg 3
- 17) Bjarne Gjørvad 1,5
- 18) Arne Nundal 1
- 19) Finn Krokeide 1

Noen spillere trakk seg fra turneringen underveis.

VÅRTURNERINGEN 2000

Etter nederlaget i klubbmesterskapet håpet AV på revansje i vårturneringen, men den gang ei ...

Hvit: Sverre Haug Svart: Arne Vik 1.d4 d5 2.Nf3 Nf6 3.c4 e6 4.Bg5 c6 5.Nbd2 Nbd7 6.e3 Qa5 7.Bxf6 Nxf6 8.a3 dxc4 9.Bxc4 Be7 10.0-0 0-0 11.Ne5 Qc7 12.Rc1 Bd6 13.f4 Nd5

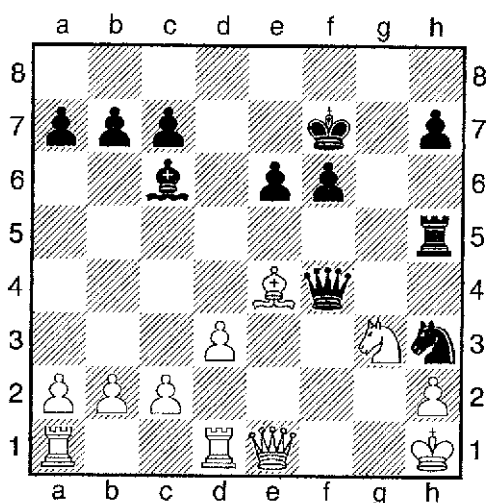
Svart har spilt klønete i åpningen og står nest best. Etter 13.Sf6-d5 truer Sxe3, og jeg regnet med å få tid til f7-f5, men Sverre gikk i tenkeboksen og ... **14.Bd3!!** Mama mia! Ser han ikke Sxe3? På Dh5 duger vel g6 - eventuelt med Sf5 først? Har han tenkt å ofre på h7? Altså: 14- Sxe3 15.Lxh7 Kxh7 16.Dh5 Kg8 17.Tf3 Sf5 18.Th3 Sh5 19.g4 f6. Jeg tar sjansen! **Nxe3 15.Bxh7+ Kxh7 16.Qh5+ Kg8 17.Rc3!** En ny overraskelse **Bxe5 18.fxe5** Naturligvis ikke Txe3 Lxd4 Nxf1 **19.Rh3 f5 20.Nc4** Det også! Alt klaffer til minste detalj. Først nå så jeg 20.-Td8 21.Sd6 Txd6? 22.De8 matt! **Nd2** Svart må ofre D, men S må berges. Bedre er kanskje Se3. **21.Nd6 Qxd6 22.exd6 Bd7??** Den avgjørende tabben. Det planlagte Se4 må spilles, men jeg så ikke hva hvit så. **23.Qh7+ Kf7 24.Rg3 Rg8 25.Qg6+ Kf8 26.Qg5!** Mattrusselen gjør at S faller. 1 - 0

DIVERSE

Sverre A. Haug:

Som alle vet, er sjakken svært så mangfoldig og byr ofte på "fantastiske" stillinger, produsert av så vel proff som amatør. Likevel skjer stort sett det at vi amatører altfor lett overser eller unnlater å se etter de flotte løsninger. For en del år siden "følte" jeg i et parti at her var en eller annen flott avslutning mulig. Stillingen var slik:

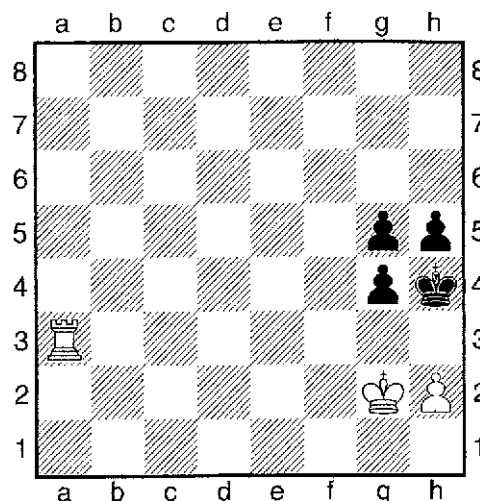
Hvit: NN Svart: Sverre Haug

Partiet har vært turbulent, og jeg har som svart tydeligvis gjort en real bukk ved å gå til h5 med tårnet, hvorpå hvit øyeblikkelig og med god tid slår med springeren. Resten er blåbær med to tårn over. Nå er gode råd dyre, og jeg er på nippet til å gi springersjakk på f2, som taper – men plutselig ser jeg det, svært enkelt, men lett å overse. En flott økonomimatt forårsaket av tilsynelatende to bukker. Hva gjør svart?

Løsning: 1. Dg7 (trekktvang, dvs. at trekket er uten trusler, men svart *må* trekke, og da oppstår svekkelser) Alternativer:
 1.- Lb1 2. Sc3+ Kc5 3. Sxa4# 1.- Ld1 2. Sf6+ Kc5 (Kxd6) 3. Sd7# 1.- Lb3 2. Sc5+ Kxc5 3. Dg1# 1.- Lxe4 2. Lxe4 Kc5 3. Dg1# 1.- Kd5 2. Th5+ Kc6 3. Dxc7# 1.- S~ 2. Dxc7+ Kd5 3. Dc5#

Sverre minner også om følgende perle: Akiba Rubinstein (hvit) mattrer i 4 trekk. Hvordan?

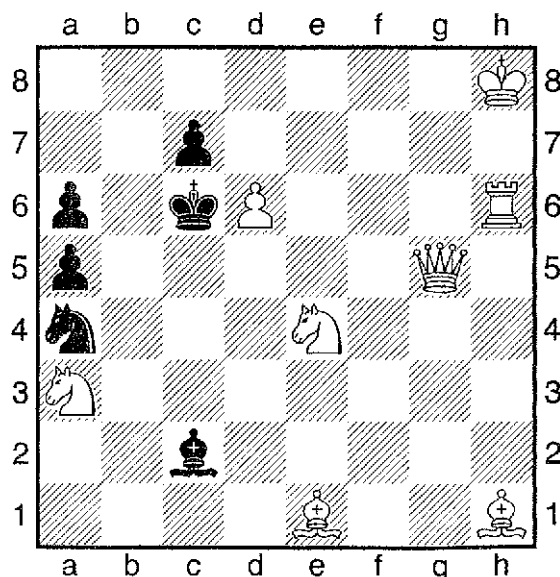
LITT PROBLEMSJAKK TIL SLUTT

En av de fremste problemistene som har levd, var norsk og het Johan Scheel. Han komponerte innenfor den bøhmiske skolen, noe som bl.a. betyr at alle mattene skal være modellmatt (= ingen felt skal være dobbelt dekket). Den følgende oppgaven "har alt": økonomi, høy vanskelighet, gode varianter. Temaet kan beskrives som trekktvang + trekkplikt.

Johan Scheel

1. premie, United States Chess Federation, 1946-48

Matt i 3 trekk

VÅRTURNERINGEN,99

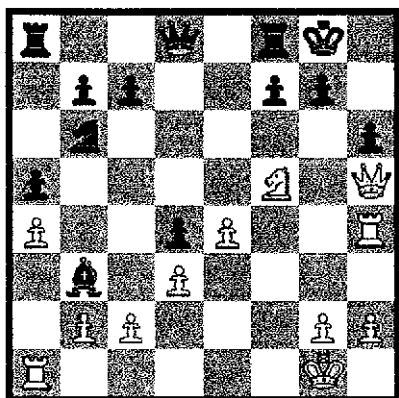
Gjøvik SK. 13.04.99.

Per Skogli - Arne Vik, Dunst
åpning, Resultat: 0-1

1. Nc3	d5
2. e4	d4
3. Ne2	e5
4. Ng3	Ne7?

(...Be6! er sannsynligvis bedre.
Hvit må da nøye seg med å
utvikle hvitfeltløperen til e2.
Partiet vil da få en mer lukket
karakter med like sjanser.)

5. Bc4	Ng6
6. d3	Nd7
7. N1e2	Nb6
8. Bb3	a5
9. a4	Bd6
10. 0-0	0-0
11. f4	exf4
12. Nxf4	Nxf4
13. Bxf4	Bxf4
14. Rxf4	Be6
15. Qh5	Bxb3
16. Rh4	h6
17. cxb3?!	

.....
(17.Nf5! Δ:17...Be6
18.Nxh6+ gxh6 19.Qxh6
Qxh4 20.Qxh4 Rfe8 21.Qg5+
Kh7 (...Kf8 22.Qc5+ Re7
23.Qxd4)

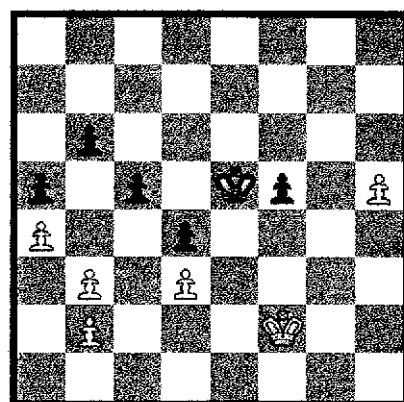
22.Rf1 Rg8! (...Nd7? eller
...Kh8? blir matt!) 23.Qh4+
Kg7 24.Rf6 Kf8 25.Rxe6 fxe6
26.Qf6+ Ke8 27.Qxe6+ Kf8
og hvit har minst remis. Kan
også velge å slå på d4)
(B:17...Qf6 18.e5 Qe6 19.Rg4
Qxf5 (...Kh8 20.Nxg7)
20.Qxf5 Be6 21.Qh5 Bxg4
22.Qxg4 Rad8, og hvit har
bra spill i f-linjen, brudd
med e6 ligger også i luften.)
(C:17...Qg5?? 18.Qxg5 hxg5
19.Ne7# (18... g6 19.Qxh6
gxf5 20.Qh7#)

17. ...	Qg5
18. Nf5?	Qxh5
(Svart står best!)	
19. Rxh5	Rfd8
20. Rc1	c6
21. Rf1	Kf8
22. Nh4	Nd7
23. Rhf5	f6
24. Ng6+?!	

(g4 etterfulgt av Ng3 er
trolig bedre)

24.	Kf7
25. Ne5+	Nxe5
26. Rxe5	g6
(...Ra6!, etterfulgt av Rb6)	
27. Rc5	Ke6
28. g3	Rdc8
29. Rc2	c5
30. Rcf2	Rf8
31. g4	Ra6
32. h4=	Rb6
33. g5	hxg5
34. hxg5	f5
35. exf5+	Rxf5
36. Re1+	Kd5
37. Rxf5	gxf5

38. Rf1	Ke5
39. Rc1	Rc6
40. Kf2	b6
41. Rh1	Rg6
(Svart bedømmer ganske riktig at sluttspillet er best, sannsynligvis vinst for ham.)	
42. Rh6	Rxh6
43. gxh6	Kf6

44. Kf3	Kg6
45. Kf4	Kxh6
46. Kxf5	Kh5
47. Ke4	Kg4
48. b4	axb4
49. b3	Kg3
50. Kd5	Kf3
51. Kc4	Ke3
52. Kb5	Kxd3
53. Kxb6	c4
54. a5	cxb3
55. a6	b2
56. a7	b1=Q
57. a8=Q	Qe1
58. Qf3+	Kc2
59. Qc6+	Qc3
60. Qg2+	Qd2
61. Qc6+	Kb2
62. Kb5	
0 - 1	

(Komm.: Per Skogli)